

KUMMIN OPAS

1.	TAUSTAA	
	- YHDISTYS	2
	- LASTENKOTI	2
2.	KUMMITOIMINTA	
	- TAVOITTEET	3
	- KUMMILAPSI	3
	- KUMMI	3
	- KUMMISUHDE	4
	- YHTEYDENPITO	4
	- LAHJAT	5
	- VIERAILUT	6
3.	KENIAN OLOSUHTEET	
	- PERHEKÄSITYS	6
	- LAPSI JA LASTENSUOJELU	7
	- KOULUNKÄYNTI	7
	- OPISKELU	8
4.	RAHALIIKENNE	
	- JÄSENMAKSU	9
	- KUMMIMAKSU	9
	- OPINTOTUKI	10
	- RAHALAHJAT	10
	Liite 1 LASTENSUOJELUOHJEISTO	12
	Liite 2 EETTINEN OHJEISTO	14

1. TAUSTAA

YHDISTYS

Nakurun lapset ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton suomalainen kansalaisjärjestö. Se hakee kummeja lapsille, jotka elävät Rift Valleyn alueella Keniassa ja joilla ei ole heistä huolehtimaan pystyviä vanhempia tai sukulaisia.

Yhdistyksen yhteistyökumppani on Child Welfare Society of Kenya (CSWK), Nakuru Branch'in alaisuudessa toimiva, Nakurussa sijaitseva lastenkoti Arap Moi Children's Home (AMCH). CWSK on Kenian ylin lastensuojeluviranomainen.

Yhdistyksellä on kotisivut (www.nakurunlapset.fi), joilla kerrotaan toiminnasta, yhdistyksen jäsenyydestä, ajankohtaisista asioista sekä kummimaksuista. Kotisivujen kautta voi tehdä lahjoituksia ja ostaa erilaisia lahjoja. Niiltä löytyvät yhdistyksen yhteystiedot sekä linkki yhdistyksen sääntöihin. Yhdistys on myös Facebookissa nimellä Nakurun Lapset ry.

Yhdistyksen hallitus käsittelee kaikki jäsenyys- ja kummiasiat. Jäseneksi ei voi liittyä ilman kummilasta. Kun kummisuhte loppuu, jäsenyys ei pääty ilman eri ilmoitusta. Yhdistyksen kannattajajäseneksi sen sijaan ryhdytään ilman nimettyä kummilasta.

Nakurun lapset ry lähettää jäsenkirjeitä ja –tiedotteita sähköpostilla tai kirjeitse useamman kerran vuodessa. Kummisuhteeseen liittyvissä asioissa kannattaa ottaa yhteyttä kummisihteeriin.

Kummit tapaavat toisiaan, kuulevat uutisia lastenkodista ja voivat keskustella sekä kysellä itseään askarruttavista asioista yhdistyksen järjestämässä sääntömääräisissä vuosikokouksissa, joita on kaksi (2) vuodessa. Jäsen- ja kummimaksujen suuruus päätetään syyskokouksessa.

Nakurun lapset ry toimii vapaaehtoisten työntekijöiden voimin.

LASTENKOTI

Lastenkoti sai alkunsa 1950-luvun lopulla, kun ryhmä paikallisia auttoi itsenäisyyttä edeltävissä levottomuuksissa orvoiksi jääneitä lapsia. Anna-Liisa Jarkon johdolla muutamat suomalaiset alkoivat tukea myöhemmin nimen Arap Moi Children's Home ottanutta yksityistä lastenkotia vuonna 1986. Kun kummilasten määrä kasvoi neljästä (4) lähes 80 lapseen, kummit järjestäytyivät yhdistykseksi vuonna 1996.

Lastenkodin toiminta on laajentunut lastenkodissa asuvista ja sieltä koulua käyvistä lapsista Nakuria ympäröiville paikkakunnille. Siitä on muodostunut alueen päälastenkoti, jonne poliisi, sairaalat, viranomaiset ja yksityiset toimittavat hylättyjä tai kaltoin kohdeltuja lapsia.

2. KUMMITOIMINTA

TAVOITTEET

Kummitoiminnalla pyritään CWSK Nakuru Branch'in kanssa yhteistyössä

- takaamaan kummilapsille oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen lapsuus sekä mahdollisuus toteuttaa itseään yhteisönsä täysivaltaisena jäsenenä
- tukemaan lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja elämönhallinnan taitoja sosiaalisesta taustasta ja sukupuolesta riippumatta
- antamaan kummilapsille peruskoulutus (peruskoulu tai peruskoulu+lukio)
- mahdollisuuksien mukaan kouluttamaan kummilapset kykyjensä ja taitojensa mukaiseen ammattiin
- edistämään lasten koulutusmahdollisuuksia auttamalla heidän yhteisöjään tulemaan omavaraisemmiksi
- tukemaan Arap Moi Children's Home lastenkodin toimintaa

KUMMILAPSI

Kummilapsi on lastensuojelun ja lastenkodin piiriin kuuluva apua tarvitseva lapsi, joka

- on orpo, vanhempiensa hylkäämä tai huostaan otettu ja asuu lastenkodissa
- on orpo, vanhempiensa hylkäämä tai huostaan otettu ja asuu huoltajan luona (*guardian family*, usein sukulainen) tai sijaisperheessä (*foster family*)
- asuu yksinhuoltajaperheessä, joka ei kykene huolehtimaan lapsen koulutuksesta eikä perustarpeista

Kummiohjelma koskee lapsia 3-vuotiaasta alkaen. Vauva- ja taaperoikäisillä on parhaat mahdollisuudet tulla adoptoituiksi.

Lastenkodin sosiaalityöntekijät vierailevat huoltaja-, sijais- ja yksinhuoltajaperheissä nähdäkseen, miten kummilapsi ja perhe voivat.

Lapsia ei voi adoptoida Nakurun lapset ry:n kautta.

KUMMI

Kummiksi voi ryhtyä kuka tahansa täysi-ikäinen henkilö, joko yksin tai osana kummiryhmää. Kummeina toimivat yksityishenkilöiden ohella esimerkiksi koulut, yhdistykset ja yritykset.

Kummi saa

- tietoa henkilökohtaisesta nimetystä kummilapsestaan
- seurata ja tukea kummilapsen koulunkäyntiä
- kirjeitä kummilapselta lastenkodin välityksellä
- tavata kummilastaan lastenkodilla sovittujen periaatteiden mukaisesti
- osallistua kummitoiminnan kehittämiseen ja yhdistyksen vuosikokouksiin

Kummin tulee

- maksaa vuosittain vuosikokouksen vahvistama kummimaksu
- noudattaa Kummin oppaassa kirjattuja periaatteita
- kunnioittaa lastenkodissa vieraillessaan lastenkodin käytäntöjä

KUMMISUHDE

Kummissuhteesta kiinnostunut täyttää liittymislomakkeen kotisivuilla ja lähettää sen (menee kummissihteerille). Hän voi myös ottaa yhteyttä suoraan yhdistyksen kummissihteeriin sähköpostitse osoitteella kummissihteeri@nakurunlapset.fi.

Kummissihteeri lähettää hakijalle hänen toiveidensa mukaisesti tietoja 1-4 kummilapsi-ehdokkaasta, mahdollisesti valokuvan kera. Hakija tekee valintansa ja kertoo päätöksestä kummissihteerille. Kummissihteeri lähettää uudelle kummille jäsen- ja kummimaksulaskut, vie jäsenyyden ja kummissuhteen hallituksen hyväksyttäväksi sekä välittää tiedon uudesta kummissuhteesta lastenkotiin.

Kummissuhde kestää periaatteessa peruskoulutuksen ajan (lukio lasketaan peruskoulutukseen) tai kunnes kummilapsi tulee täysi-ikäiseksi (18 vuotta). Kummin toivotaan kuitenkin jatkavan ja tukevan kumminuorensa jatko-opintoja ammattiin.

Kummissuhde päättyy tai se voidaan joutua päättämään, kun

- nuori valmistuu ammattiin
- lapsi adoptoidaan eli saa uudet, hänet kasvattamaan ja kouluttamaan pystyvät vanhemmat (kummissuhde ei pääty, jos/kun lapsi muuttaa lastenkodista huoltajan luo)
- nuori aloittaa lukion, vaikka ei saa peruskoulun päättökokeessa (KCPE) lukiorajaksi lastenkodin kanssa sovittua 250 pistettä (500 pisteestä)
- lapsi muuttaa (huoltajansa kanssa) pois lastenkodin toiminta-alueelta ja/tai häneen ei saada yhteyttä useista yrityksistä huolimatta
- opiskelu jää kesken (taukoa ilman pätevää syytä yksi (1) vuosi)
- kummi ei maksa vuosittaista kummimaksua

Lastenkoti lähettää lasta koskevan tiedon (valmistuminen, adoptio, muutto, opiskelun keskeytyminen) kummissihteerille, joka ilmoittaa asiasta kummille. Kummi voi saada tiedon valmistumisesta myös suoraan kumminuorelta.

Jos kummin olosuhteet muuttuvat niin, että hän ei voi jatkaa kummilapsensa tukemista/ kummissuhdetta ja/tai jäsenyyttä, hänen tulee ottaa mahdollisimman pian yhteyttä kummissihteeriin. Nakurun lapset ry alkaa heti ilmoituksen saatuaan etsiä lapselle uutta kummiä.

YHTEYDENPITO

Kummi tai kummiyhteisö voi pitää yhteyttä kummilapseensa ja vaihtaa kuulumisia kirjeitse. Se ei kuitenkaan ole kummin velvollisuus, vaan tapahtuu kummin harkinnan mukaan. Nakurun lapset ry voi tarvittaessa auttaa kirjeen kääntämisessä englanninkielelle.

Kaikki kirjeenvaihto tapahtuu kummissuhteen ajan lastenkodin kautta. Kirjeet ja kortit lähetetään osoitteella

(lapsen nimi)
Child Welfare Society of Kenya
Arap Moi Children's Home
P.O. Box 1083
20100 Nakuru
KENYA

Keniassa posti kulkee vain isojen paikkakuntien välillä. Se jaetaan paikallisesti postilaitokselta vuokrattuun ja postin lähellä sijaitsevaan postilaatikkoon, ei katuosoitteeseen. Köyhillä perheillä ei yleensä ole omaa postilaatikkoa.

Yhdistys haluaa varoittaa, että joskus houkutus avata Euroopasta saapunut kirje (rahan tms. toivossa) on Keniassa suuri eikä kirje saavu koskaan perille.

Postia voi kuljettaa myös joku Nakuruun matkustava yhdistyksen jäsen. Tällöin kummissihteeri tiedottaa asiasta kummeille ja pyytää lähettämään postia omaan osoitteeseensa. Tervehdys lapselle kannattaa sulkea omaan kuoreen, jonka päälle kirjoitetaan vain lapsen ja lähettäjän nimet (ei osoitetta).

Nakurun lapset ry ei anna kummien postiosoitteita kummilapsille eikä heidän huoltajilleen tai sukulaisilleen. Myös kummin kannattaa välttää osoitteensa laittamista korttiin tai kirjeeseen. Näin pyritään estämään mahdollisia väärinkäytöksiä ja epäasiallisia kerjuukirjeitä. Jos kummi kaikesta huolimatta saa pyyntökirjeitä suoraan kummilapselta, hänen sukulaiseltaan tai täysin vierailta henkilöiltä Keniassa, asiasta tulee ilmoittaa heti Nakurun lapset ry:lle.

Kun lastenkoti saa kummin tervehdyksen, sosiaalityöntekijät toimittavat sen eteenpäin. Jos lapsi asuu kaukana huoltajan luona tai sisäoppilaitoksessa (koululla), hän saattaa saada kirjeen vasta seuraavan lomakuukauden aikana (huhti-, elo- ja joulukuu).

Lastenkoti puolestaan lähettää aika ajoin Nakurun lapset ry:lle nipun kummilasten loma-aikoina kirjoittamia kirjeitä ja tekemiä piirustuksia sekä mahdollisesti lapsen valokuvan. Yhdistys postittaa kirjeet kummeille. Kummi saa siten postia 1-3 kertaa vuodessa, lapsen asuinpaikasta ja iästä riippuen. Lastenkodin toiminta-alueen äärilaidoilla asuvilta kummilapsilta kirjeiden kerääminen on hankalaa. Kirjoittaminen saattaa jäädä kertaan vuodessa, lastenkodilla asioinnin yhteyteen.

Kun kumminuori tulee täysi-ikäiseksi (18 vuotta), hän voi sopia kumminsa kanssa yhteydenpidosta myös muilla tavoin: sähköpostitse, WhatsApp'in välityksellä, Facebookin kautta tms.

Yhteydenotto onnistuu mm. internettoimistojen tietokoneilla (käyttöaika ei maksa paljon). Kumminuorilla ei juurikaan ole kännyköitä (puhumattakaan älykännykästä) tai kannettavia tietokoneita.

Jos kummi auttaa hankkimaan opiskelemaan lähtevälle nuorelle kännykän, esimerkiksi lahjoittaa oman vanhan älypuhelimensa (Keniassa paljon kalliimpia kuin Suomessa, käyttäminen on halpaa), nuori voi alkaa hyödyntää myös Keniassa kehitettyä ja erittäin hyvin toimivaa maksujärjestelmää (Mpesa).

LAHJAT

Jo kummimaksulla kustannettava koulutus ja ylläpito on lapselle suuri lahja. Hän tietää elämänsä ja tulevaisuutensa olevan turvatumpi. Kummissuhde tulee konkreettisemmaksi kirjeiden ja kuvien myötä. Yhteydenpito viestii lapselle jonkun välittävän hänestä ja hänen pärjäämisestään elämässä.

Jos kummi kuitenkin haluaa muistaa kummilastaan, hän voi lähettää lastenkodin osoitteeseen *tavalliseen kirjekuoreen* mahtuvan lahjan. Nakurun lapset ry suosittelee lahjaksi jotain koulunkäyntiin liittyvää tai toisten kanssa jaettavaa. Lahjan arvon ei tule olla 20 euroa suurempi.

Toisaalta kannattaa muistaa, että kaikilla lastenkodin lapsilla ei ole kummia tai kummi ei lähetä ylimääräisiä lahjoja. Vaikka lapset osaavat iloita toisten puolesta heidän saamistaan lahjoista, osalle tulee paha mieli.

Lahjan perille meno postin kautta ei ole varmaa. Paikallisia postin käsittelijöitä voi houkuttaa avata Euroopasta lähetty kirjekuori rahan tms. kiinnostavan sisällön toivossa.

Jos lahja ei ole kirjekuorikokoa, se tulkitaan paketiksi ja lähetys joutuu tullipostiin Nakurussa. Lunastettaessa siitä on maksettava tullimaksu (johon lastenkodilla ei ole varaa).

VIERAILUT

Kummi voi käydä tapaamassa kummilastaan joko Nakurun lapset ry:n järjestämällä kummimatalla tai itsenäisesti.

Yhdistyksen järjestämiä kummimatkoja tehdään kerran 1-2 vuodessa. Tavallisesti helmimaaliskuussa, jolloin Keniassa on kuiva ja lämmin kausi. Matkoilla pyritään tutustumaan myös Kenian ainutlaatuiseseen luontoon (*safari*).

Omatoimisista kummimatkoista tulee kertoa aina etukäteen kummisihteerille. Ilmoitus tarvitaan noin kuusi (6) viikkoa aikaisemmin, jotta kaikki osapuolet kuulevat vierailusta ja ehtivät hoitaa mm. koulunkäyntiin liittyviä järjestelyjä (varmistaa kummin ja lapsen tapaamisen).

Jos vierailija saapuu Nakurun lastenkotiin ilman ennakoilmoitusta, henkilökunnalla on oikeus evätä lapsen tapaaminen.

Kummin ei pidä antaa osoitetietojaan kummiperheelle eikä pyytää heidän osoitettaan vierailun aikana. Kaikki posti, myös vierailun jälkeen, lähetetään Arap Moi Children's Home'n ja Nakurun lapset ry:n kautta.

Kummimatalle lähtevien tulee noudattaa Nakurun lapset ry:n lastensuojeluohjeita. Ohjeisto löytyy yhdistyksen kotisivulta (www.nakurunlapset.fi) ja on ohessa liitteenä 1.

Jos epäillään, että vierailija on matkansa aikana käyttäytynyt sopimattomasti, asia tutkitaan välittömästi.

Kummilasta (alle 18 vuotta) ei voi kutsua lomailemaan kummin kotimaahan.

Kummeja pyydetään välttämään myös Keniassa lapsen vieminen hotellitiloihin. Vastakohta hänen omiin asuinolosuhteisiinsa voi olla liian suuri ja aiheuttaa hämmennystä.

3. KENIAN OLOSUHTEET

PERHEKÄSITYS

Perhe on Keniassa laaja käsite. Saman katon alla maaseudulla voivat asua lapsen, hänen vanhempinsa ja sisarustensa lisäksi isovanhemmat, tädit, sedät, serkut ja muita kaukaisempia sukulaisia, sekä isän että äidin puolelta. Lapsia on monta.

Kaupunkioiloissa yhdessä asuva perhe on pienempi. Vanhemmilla ei ole enää apunaan samanlaista sukulaisten tukiverkostoa kuin maalla. Heimoperinteistä johtuen miehellä on usein edelleen samanaikaisesti kaksi perhettä. Toisessa on vihitty vaimo, toisessa

vihkimätön ja kummankin kanssa miehellä on 3-6 lasta. Jos mies hylkää toisen perheensä, yksin jäävä ja kotona lapsista huolehtiva äiti ei pysty elättämään kuin osan lapsistaan.

Länsi-kenialaiset ovat pääosin kristittyjä ja kuuluvat katoliseen kirkkoon. Viranomaisten valistuksesta huolimatta perhesuunnittelu ei ole juurikaan edistynyt. Laki ei salli aborttia. Niin tavallisetkin perheet saattavat hylätä viidennen tai kuudennen lapsensa jo sairaalassa. Puhumattakaan nuorista tytöistä, joiden raskaus on suunnittelematon.

Lastenkodin sosiaalityöntekijän mukaan ”koulujärjestelmämme mukaan raskaaksi tuleva nuori ei saa olla peruskoulussa, lukiossa eikä joissakin muissa oppilaitoksissa. Sisäoppilaitoksissa (*boarding schools*) ja lukioissa (*colleges*) on tavallista, että tytöillä teetätetään lukukauden alussa raskaustesti. Jos tulos on positiivinen, nuoren opiskelu keskeytyy kunnes hän on synnyttänyt. Sen jälkeen tyttö voi halutessaan palata kouluun tai vaihtaa ammatillisen koulutukseen.”

LAPSI JA LASTENSUOJELU

Sairaalaan jätetystä vauvasta tiedetään syntymäaika, mahdollisesti myös vanhemmat. Niin ei ole laita vierastalojen auloihin, kaduille, lastenkodin portille yms. vietyjen lapsien, joita naapurit, poliisi ja muut viranomaiset tuovat lastenkotiin. Orpoja vai hylättyjä? Minkä nimisiä, minkä ikäisiä?

Löytölapsen iän ja syntymäajan arvioi lääkäri. Viimeistään peruskoulun päättökoetta varten hankittavaan viralliseen syntymätodistukseen tiedot saattavat tarkentua (muuttua).

Kun lapsi on saatu suojaan, lastenkodin sosiaalityöntekijät alkavat yhdessä viranomaisten kanssa jäljittää omaisia. Kenian lastensuojelulaki velvoittaa etsimään lastenkotilapsen sukulaisia ja sijoittamaan hänet sukulaisten luo, jos se on suinkin mahdollista.

Jos sukulaisia löytyy, viranomaiset arvioivat kykenevätkö he toimimaan lapsen huoltajina. Jos kykenevät, lapsi siirretään heidän huostaansa vaikka perhe olisi köyhä. Varattomia huoltajaperheitä pyritään tukemaan. Muutto voi tapahtua vielä muutaman lastenkodissa vietetyn vuoden jälkeen.

KOULUNKÄYNTI

Maassa on yli 40 pääheimoa ja –kieltä. Viralliset kielet ja opetuskielet ovat englanti ja swahili. Koulujärjestelmä toimii englantilaiseen tapaan:

- Esikoulu (*Nursery School*) on pakollinen ja se aloitetaan 3-vuotiaana. Esikoulua käydään 3 vuotta (*Baby Class, Middle Class, Top Class*). Siellä opitaan englantia (lukemaan ja kirjoittamaan auttavasti), swahilia, laskentaa (yhteen- ja vähennyslaskuja pienillä luvuilla), uskontoa yms.
- Peruskoulu (*Primary School*) aloitetaan periaatteessa 6-vuotiaana. Jos lapsi ei ole koulukypsä ts. hän on liian nuori tai hänellä ei ole peruskoulussa vaadittavia taitoja, hän palaa esikouluun. Peruskoululuokat ovat suuria (30-65 oppilasta) eikä kouluissa ole yleensä tukiopetusta, joten suuressa ryhmässä on pärjättävä. Kun lapsi on noin 10-vuotias, hänet lähetetään tavallisesti sisäoppilaitokseen (*boarding*). Peruskoulua käydään 8 luokkaa (standard 1-8). Peruskoulu päättyy valtakunnalliseen kokeeseen (*Kenyan Certificate of Primary Education, KCPE*), josta lapsen jatko riippuu: lukioon vai ammattioppilaitokseen.

- Lukioon (*Secondary School*) lapsi pääsee noin 14-vuotiaana, jos KCPE-tulos on riittävän hyvä (250 pistettä). Lukio on tavallisesti sisäoppilaitos ja kestää 4 vuotta (form 1-4). Myös se päättyy valtakunnalliseen kokeeseen (*Kenyan Certificate of Secondary Education, KCSE*).

Koulut ovat kunnallisia tai yksityisiä. Vaikka kunnallinen peruskoulu on periaatteessa maksuton, käytännössä niin ei ole. Lukukauden koulumaksun tulee olla maksettu, ennen kuin lapsi saa mennä kouluun.

Kouluvuosi alkaa tammikuussa. Opetus jakautuu kolmeen (3) lukukauteen: 1. tammi-maaliskuu. 2. touko-heinäkuu ja 3. syys-marraskuu. Välissä on kuukauden loma (huhtikuu, elokuu, joulukuu).

Kouluun mennään tavallisesti klo 8 ja se päättyy ikäryhmästä riippuen klo 14 – 17 välillä. Koulua käydään myös lauantaina, mutta koulupäivä on lyhyempi.

Lomakuukausien aikana kumminuori asuu lastenkodissa tai huoltajan luona. Ulkopuolella asuvat käyvät lastenkodilla terveystarkastuksissa, kirjoittamassa kirjeitä kummeille ja saamassa kummien mahdollisesti lähettämää postia sekä hakemassa koulussa tarvittavia tavaroita (asuja, kirjoja tms.).

Kouluasu on pakollinen ja maksullinen. Pojat pukeutuvat shortseihin, kaulukselliseen paitaan ja neuleeseen. Tyttöjen asuna on puoli- tai liivihame, kauluksellinen paita ja neule. Jalkaan laitetaan nilkka- tai polvisukat ja paksupohjaiset ja –nahkaiset mustat nahkakengät. Kokonaisuuteen kuuluu vielä koulureppu. Kullakin koululla on sille tunnusomainen vaatetuksensa. Jokaisella oppilaalla tulee olla kaksi (2) kouluasua.

OPISKELU

Peruskoulun päättökoe (KCPE) arvostellaan pistein: maksimi on 500 pistettä. Lukion päättökokeesta (KCSE) saa kirjaimen: A, A-, B+, B, B-, C+, C, C-, D+, D, joista A on korkein ja D alin arvosana.

Kummilasta kannustetaan käytännön ammattiopintoihin, jos hän saa

- a) peruskoulun päättökokeessa alle 250 pistettä tai
- b) lukion päättökokeessa D, D+, C-

Yliopistoon tai korkeamman asteen koulutukseen päästäkseen nuoren on saatava lukion päättökokeessa vähintään arvosana C. - Opiskelu etenee seuraavasti:

- Nuori hakee peruskoulun/lukion arvosanan saatuaan 1-3 oppilaitokseen
- Oppilaitos lähettää kutsukirjeen (*calling letter*) ja määrittelee hyväksymänsä tavoitteen (1. tutkinnon): *Certificate, Diploma, Bachelor, Master*
- Kumminuori täyttää opiskelupaikan saatuaan (sen jälkeen kerran vuodessa) lastenkodilla opintorahahakemuksen.
- Ammatilliset opinnot kestävät 1-3 vuotta, korkeakoulu- ja yliopisto-opinnot keskimäärin 3-7 vuotta.
- Oppilaitos järjestää 1-2 kertaa vuodessa valmistumisjuhlan (*graduation*), tavallisesti joulukuussa. Nuori on voinut päättää opintonsa (*complete studies*) jo tammikuussa.
- Opiskelijat asuvat koulualueella (*campus*), nuorisomajoissa (*hostel*) tai sukulaisissa; lastenkodissa enää harvemmin (ja vain 18-vuotiaiksi asti)

Oppilaitokset ovat kunnallisia tai yksityisiä. Oppilaitoksille maksettavat pakolliset maksut vaihtelevat vuodesta toiseen ja riippuvat suoritettavista kursseista ja kokeista. Eläminen (asuminen, ruoka, kulkeminen, pieni taskuraha) on kalleinta Nairobissa, halvempaa muualla.

4. RAHALIIKENNE

JÄSENMAKSU

Jäsenmaksuja tarvitaan kummitoiminnan hallintokuluihin Suomessa (kummilasten kirjeiden ja jäsenkirjeiden postitukset, kotisivujen ja sähköpostiosoitteen ylläpito, toimistotarvikkeet yms.) ja osin Keniassa.

Jäsenmaksulaskut lähetetään kummeille sähköpostitse tai kirjeenä kerran vuodessa, vuodenvaihteen jälkeen. Hallitus voi erottaa jäsenen, joka jättää jäsenmaksun maksamatta.

KUMMIMAKSU

Kummimaksulla katetaan kummilapsen koulumaksut, sisäoppilaitoskulut, pakolliset kouluasut ja -kengät, koulukirjat ja -tarvikkeet. Sillä maksetaan myös ruoka-, terveydenhoito- ja muita elinkustannuksia.

Maksun suuruus riippuu kouluasteesta (esikoulu, peruskoulu vai lukio). Määrä lasketaan lastenkodin antamien tietojen perusteella (lukukausimaksuista keskiarvo), päätetään vuosittain yhdistyksen syyskokouksessa ja ilmoitetaan yhdistyksen kotisivuilla. – Katso: [www.nakurunlapset.fi /tule mukaan/](http://www.nakurunlapset.fi/tule_mukaan/) ryhdy kummiksi/mitä se maksaa.

Kummiksi ryhdyttäessä kummimaksu tai sen 1. erä maksetaan heti.

Sitten kummimaksun voi maksaa *kummirahatilille*

FI27 1745 3000 0416 67,

- a) kertasuorituksena (1): eräpäivä 31.1
- b) kolmessa (3) tasasuuruudessa erässä: eräpäivät 31.1, 31.5 ja 30.9
- c) kuukausimaksuna (12): eräpäivä joka kuukauden 30. päivä (helmikuussa 28. päivä)

Kummirahalaskun *kummilapsikohtainen viitenumero* kohdistaa rahan juuri kummin omalle kummilapselle.

Kummimaksut lähetetään lyhentämättöminä kummilasten kuluihin lastenkodin tilille Nakurussa. Lastenkoti pitää kirjaa siitä, mihin kummimaksut on käytetty. Nakurun lapset ry:n edustajat tarkastavat kirjanpitoa lastenkotiin tehtävien matkojen yhteydessä.

Kummimaksulaskut lähetetään kummeille sähköpostitse tai kirjeenä kerran vuodessa, vuodenvaihteen jälkeen. Hallitus voi päättää kummissuhteen, jos kummimaksua ei ole maksettu.

OPINTOTUKI

Opintotuella katetaan oppilaitosten pakolliset maksut ja opiskelijan elinkustannukset.

Nakurun lapset ry tukee 1. tutkinnon koulutusta (alkuperäisessä oppilaitoksen hyväksymis-kirjeessä). Mikäli nuori haluaa jatkaa (2. tutkinto), yhdistys ei rahoita sitä. Jos kummi lupautuu maksamaan kaikki 2. tutkinnon kulut, yhdistys voi välittää opintorahaa kummin puolesta (lastenkodin kautta).

Selvitys opiskelijakohtaisesta opintokustannuksista saadaan opintorahahakemuksesta, jonka opiskelija täyttää ja lastenkoti lähettää yhdistykselle. Kustannukset ovat suuruudeltaan 1000–3500 euroa vuodessa (vuonna 2016).

Kummisihteeri toimittaa opintorahahakemuksen tiedoksi kummille, kysyy kummin tukea ja lähettää opintotukilaskun, joka on kirjoitettu *avoimelle summalle*.

Kummi maksaa itse harkitsemansa summan opintotukea kertasuorituksena tai useammassa erässä *opintotilille*

FI 86 1032 3000 5176 68

Opintotukilaskun *kumminuorikohtainen viitenumero* kohdistaa rahan juuri kummin oman kummilapsen opintokuluihin.

Opintotilille tarvitaan kertyvien kummien tukien lisäksi kertaluontoisia lahjoituksia. Yhdistys käyttää ko. varoja lisärahoitukseen tai kummiohjelmassa olleiden, sittemmin ilman kummin tukea jääneiden opiskelijoiden opintojen maksamiseen.

Nakurun lapset ry lähettää opintomaksut suoraan lastenkodin tilille Nakurussa, nimeää tukea saavat opiskelijat sekä ilmoittaa lastenkotiin kullekin opiskelijalle myönnetyn rahamäärän.

Vuoden 2017 alusta korkeampaa opetusta saavien opiskelijoiden opintotukea aletaan käsitellä opintolainana. Saadusta opintotuesta maksetaan takaisin 20 %. Raha kerätään sitä varten perustetulle lastenkodin tilille, lastenkodin ja yhdistyksen valvonnassa. Rahalla on tarkoitus tukea uusia opiskelijoita. Takaisinmaksu alkaa vuoden kuluttua valmistumisesta, jos nuorella on vakituinen työ tai vuoden kuluttua nuoren ryhtymisestä yrittäjäksi.

Mikäli opiskelijalla on opiskeluun tai opintotukeen liittyviä epäselvyyksiä tai ongelmia, kummien toivotaan ohjaavan nuoriaan selvittämään ne ensisijaisesti lastenkodin kautta.

RAHALAHJAT

Syntymäpäivänä, jouluna tai hyvästä koulusuorituksesta kummi haluaa ehkä muistaa kummilastaan *rahalahjalla*

- peruskoululaiselle suositellaan enintään 25 euroa, joka maksetaan yhdistyksen kummirahatilille ja kummilapsen viitteellä
- lukiolaiselle kummin harkinnan mukaan, kummirahatilille ja kummilapsen viitteellä
- opiskelijalle kummin harkinnan mukaan, opintotilille ja opiskelijan viitteellä

Yhdistyksen tileille lähetetyistä rahalahjoista tulee välittää *tieto* kummisihteerille. Hän kirjaa rahalahjat ja järjestää niiden toimittamisen saajille, koulu- ja opintomaksuista erillisenä lähetyksenä. Lastenkodin sosiaalityöntekijä huolehtii, että lapselle ostetaan jotain kummin

toivomaa tai lapsen haluamaa (uudet lenkkarit, reppu, mekko yms.) tai kummilapsi saa kummin pyynnöstä lahjarahan käteisenä.

On hyvä tietää, että lastenkodissa lapset säilyttävät vaatteita ja tavaroita makuusalien avolokerikoissa. Tästä syystä ne ovat varsin usein yhteisessä käytössä. Kenkien säilytyspaikka on pesulassa ja ne pysyvät henkilökohtaisempina.

Yhteiset lahjat, kuten pihalelut ja vaikkapa lastenjuhla, ovat jaettu ilo. Ne hankitaan paikan päällä ja hyödyttävät sikäläistä yhteisöä. – Tutustu kotisivujemme lahjakauppaan!

Jos haluat antaa jollekulle *erilaisen lahjan*, lähetä omat ja lahjasi saajan yhteystiedot kummisihteerille. Välitämme lahjasi saajalle tiedon lahjastasi ja kiitoksemme lastenkodin lapsia esittävän postikortin muodossa.

Ammatillisesta koulutuksesta valmistuneille annetaan *valmistujaislahjaksi* noin 200 euron arvoinen ”paketti” tuotteita ja tarvikkeita, jotka auttavat työuran alkuun. Ompelijat saavat ompelukoneen (”Singer”), kankaita, lankoja yms. Kampaajille taas annetaan hiustenkuivaaja, fööniharja, kampaamokemikaaleja jne. Kummin toivotaan osallistuvan valmistujaislahjan kustannuksiin.

Korkeamman koulutuksen päättäneet ovat saaneet kummeiltaan tyypillisesti rahalahjan, suuruudeltaan 200 euroa (2016).

LIITE 1. KUMMITOIMINNAN LASTENSUOJELUOHJEISTO

YLEISTÄ

Tarkoitus

Nakurun lapset ry:n kummitoiminnan lastensuojeluohjeistossa kerrotaan, kuinka yhdistys pyrkii estämään lasten hyväksikäytön toiminnassaan.

Kohderyhmä

Lastensuojeluohjeisto koskee kaikkia Nakurun lapset ry:n kautta lasten kanssa tekemisissä olevia henkilöitä: hallituksen jäseniä, työntekijöitä työsuhteessa, vapaaehtoistyöntekijöitä, harjoittelijoita, kummi- ja kannatusjäseniä.

Määritelmiä

Lapsi: alle 18-vuotias henkilö

Lapsen hyväksikäyttö: lapsen ruumiillinen ja/tai henkinen kaltoin kohtelu, seksuaalinen hyväksikäyttö, laiminlyönti, kaupallinen tai muu hyväksikäyttö, josta voi aiheutua seurauksia lapsen terveydelle, selviytymiselle, kehitykselle tai ihmisarvolle.

Tiedottaminen ja ohjeisiin sitoutuminen

Ohjeisto löytyy verkkosivuilta www.nakurunlapset.fi (Kummin oppaan liitetiedostona 1).

Kummit saavat lastensuojeluohjeiston Kummin oppaan mukana kummissuhteen alkaessa. Kummien tulee sitoutua kunnioittamaan lasta ja noudattamaan lastensuojeluohjeistoa, mm. pitäessään yhteyttä lapseen sekä kummivierailujen aikana.

Yhdistyksen hallituksen jäsenet, työntekijät, harjoittelijat ja vapaaehtoiset saavat lastensuojeluohjeiston, sitoutuvat noudattamaan sitä ja vahvistavat allekirjoituksellaan vastaanottaneensa ja ymmärtäneensä ohjeiston.

Valvonta

Nakurun lapset ry:n hallitus valvoo kummitoiminnan lastensuojeluohjeiston noudattamista.

Kuka tahansa kohderyhmään kuuluva voi välittää hallitukselle luottamuksellisesti havaintoja ja epäilyjä lasten hyväksikäytöstä. Hallitus kokoontuu käsittelemään asiaa ja sen vaatimia toimenpiteitä.

Käsiteltäessä hyväksikäyttöepäilyä noudatetaan Suomen lakia ja otetaan huomioon lapsen suojeleminen sekä epäillyn oikeudet.

Mahdolliset erottamiset/irtisanomiset tekee kirjallisesti Nakurun lapset ry:n puheenjohtaja.

Mahdollisten väärinkäytösten selvittämistä viranomaisten kanssa sekä niistä tiedottamista hoitaa Nakurun lapset ry:n hallituksen valtuuttama henkilö.

LASTENSUOJELUOHJEISTO

1. Nakurun lapset ry:n toiminnassa tulevat lapsen etu ja turvallisuus aina ensin. Tärkein tavoite on suojella lapsia.
  2. Nakurun lapset ry:n tiedotuksessa käytetään materiaalia, joka kunnioittaa lasta. Lapsista ei saa kirjoittaa eikä heitä kuvata internetissä, mediassa tai muissa julkaisuissa tavalla, jonka perusteella heidän henkilöllisyytensä paljastuu.
  3. Kummi ei saa julkaista kummilapsesta sellaisia tietoja, joiden perusteella lapsen henkilöllisyys paljastuu.
  4. Kaikessa tiedotuksessa lapsista voi käyttää ainoastaan kuvia, joissa heitä ei esitetä uhreina. Lasten tulee olla asianmukaisesti pukeutuneita. Vähäpukeisia tai seksuaalisesti kyseenalaisia kuvia ei saa julkaista.
  5. Tiedot kummilapsista ja kummeista sekä kummikirjeenvaihdosta ovat luottamuksellisia. Niitä saavat käsitellä vain Nakurun lapset ry:n ja yhteistyökumppanin nimeämät henkilöt.
  6. Suomalainen ja kenialainen kummissihteeri tarkkailevat, että kummien ja kummilasten välisessä kirjeenvaihdossa ei esiinny lasten hyväksikäyttöön viittaavaa kirjoittelua. Jos epäillään väärinkäytöksiä tai havaitaan sopimatonta kirjeenvaihtoa, kummiin otetaan yhteyttä ja asiasta keskustellaan.
  7. Kummi ja kummilapsi eivät voi antaa toisilleen postiosoitteitaan kummissuhteen aikana. Kummissuhteen päätyttyä asianosaiset vastaavat yhteydenpidosta ja –tavasta.
  8. Kummilapsi voi vieraillla kummin kotimaassa yksin vain jos Nakurun lapset ry kutsuu hänet.
  9. Kummilapsia ei voi adoptoida Nakurun lapset ry kautta.
  10. Lastenkotiin Arap Moi Children's Home matkustavalla työntekijällä, työharjoittelijalla ja vapaaehtoistyöntekijällä ei saa olla rikosrekisteriä, jossa on merkintöjä lastensuojelurikkomuksista.
  11. Nakurun lapset ry:n yhteistyökumppanien edellytetään noudattavan lastensuojeluohjeistoa toteuttaessaan Nakurun lapset ry:n toimeksiantoja.
  12. Jos lapsen turvallisuus on perustellusti uhattu tai jos kummi kieltäytyy noudattamasta lastensuojeluohjeistusta, Nakurun lapset ry voi hallituksen päätöksellä päättää kummissuhteen. Kaikki tapaukseen liittyvät tiedot, toimenpiteet ja kirjeet on tallennettava.
  13. Jos kummi on matkansa aikana käyttänyt lapsia hyväkseen tai käyttäytynyt sopimattomasti, asia tutkitaan välittömästi. Tarvittaessa kummius lopetetaan ja asiasta tehdään rikosilmoitus.
  14. Nakurun lapset ry:n kautta lasten kanssa tekemisissä olevat henkilöt sitoutuvat noudattamaan myös *Suomalaisten kummilapsijärjestöjen yhteistä eettistä ohjeistoa*.
- Ohjeisto löytyy verkkosivuilta www.nakurunlapset.fi (Kummin oppaan liitetiedostona 2). Kummit saavat eettisen ohjeiston Kummin oppaan mukana kummissuhteen alkaessa..

LIITE 2. SUOMALAISTEN KUMMILAPSIJÄRJESTÖJEN YHTEINEN EETTINEN OHJEISTO

Tarkoitus

Seuraavien eettisten ohjeiden tarkoituksena on luoda suomalaisille kummijärjestöille Yhteiset toimintaperiaatteet, jotka edistävät lasten perusoikeuksia sekä painottavat lasten henkisen ja fyysisen koskemattomuuden kunnioittamista kummilapsitoiminnassa. Allekirjoittaneet suomalaiset kummilapsijärjestöt haluavat tällä ohjeistolla edesauttaa lasta kunnioittavan yhteyden muodostumista kummin ja lapsen välille. Nämä ohjeet koskevat suomalaisten järjestöjen työntekijöitä, kummeja, vapaaehtoisia sekä muita työmme kautta lapsiin yhteydessä olevia ihmisiä.

Kummitoiminnan perusta

Kaiken kummitoiminnan pohjana on YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus, johon kummijärjestöt ovat sitoutuneet. Sopimuksen artiklassa 3 todetaan: 'Kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu (Best Interest of a Child).

Lähes kaikki maailman valtiot ovat allekirjoittaneet sopimuksen, mutta silti lasten oikeuksia rikotaan jatkuvasti. Muun muassa lasten käyttäminen sotilaina, lapsiprostituutio tai lapsityövoiman käyttö esimerkiksi huumerikollisuudessa turmelevat lapsen fyysistä ja henkistä kehitystä.

Kummilapsityö on yksi tapa tehdä kehitysyhteistyötä. Työn keskeinen ajatus on konkreettisella tavalla huomioida erityisesti lasten asemaa ja oikeuksia niin Suomessa kuin yhteistyökumppanien maissa.

Menettelytapaohjeet

Allekirjoittaneet järjestöt ovat sitoutuneet noudattamaan omassa työssään seuraavia periaatteita:

1. Kummilapsityön tavoitteena on parantaa lapsen koko elinympäristöä. Näin voidaan auttaa parhaiten myös yksittäistä lasta.
2. Kummitoimintaan kuuluu olennaisena osana kummin mahdollisuus yhteydenpitoon lapsen tai kummikohteen kanssa. Kummisuhteessa on kuitenkin tärkeää muistaa, että lapset ovat ensisijaisesti yhteisönsä ja perheidensä jäseniä. Lapset asuvat köyhissä oloissa, joten on tärkeää, että yksi lapsi ei joudu erityisasemaan saamiensa kummilahjojen takia. Tämä aiheuttaa helposti kateutta muissa lapsissa ja kummilapsi sekä pahimmassa tapauksessa koko perhe voi joutua sosiaalisesti eristyksiin. Tämän seikan takia kummilapsijärjestöillä on tietyt perusohjeet ja suositukset kummien kirjeenvaihdosta ja lahjojen lähettämisestä. Näiden ohjeiden toteutumista kummijärjestöillä on myös velvollisuus valvoa.
3. Samoin asetetaan sääntöjä myös taloudelliselle avulle, jota annetaan yhdelle lapselle, varsinkin silloin, kun on kysymys rahallisesta avusta.
4. Kummien ja lasten välinen kirjeenvaihto kulkee järjestön tai paikallisten yhteistyökumppanien kautta, koska kummijärjestöillä on vastuu yhteydenpidosta. Turvataksemme projektimme lasten koskemattomuuden ja edun emme luovuta lasten osoitetietoja kummeille emmekä kummien osoitetietoja lapsille tai heidän perheilleen ilman asianosaisten suostumusta.
5. Lapsen fyysisen koskemattomuuden rikkominen on pahin lapsen etua vahingoittava asia (Lasten oikeuksien sopimus, artikla 19). Erityistä huolellisuutta noudatetaan kummitoiminnassa mukana olevien työntekijöiden, harjoittelijoiden, vapaaehtoisten ja hallinnon edustajien valinnassa, jotta mahdolliselta lasten hyväksikäytöltä kaikissa tapauksissa vältyttäisiin.

Nämä eettiset ohjeet koskevat myös mahdollisia kummivierailuja kohdemaihin seuraavalla tavalla:

1. Kummimatkasta on aina hyvissä ajoin ennen matkaa ilmoitettava Suomessa toimivalle järjestölle.

2. Kummin ja kummilapsen turvallisuuden takaamiseksi kummilla ei ole oikeutta omatoimisesti hoitaa vierailua. Lapsen tapaamisesta on aina sovittava paikallisen järjestön kanssa.

Näillä toimenpiteillä järjestöt pyrkivät suojaamaan projektien piiriin kuuluvien lasten fyysistä ja henkistä tasapainoa ja turvaamaan heidän yhteisöjensä sosiaalisia rakenteita. Kummisuhteessa on tärkeää muistaa kulttuurierot ja erilaiset maailmankuvat.

Järjestöt tekevät yhteistyötä ja seuraavat näiden periaatteiden toteutumista.

Säännöt ovat allekirjoittaneet mm.:

Fida International

Interpedia

Nakurun lapset ry

Patmos

Pelastakaa Lapset

Plan Suomi Säätiö

Suomen Lähetysseura

Suomen World Vision

Yhteiset lapsemme